

4. Поповенко Н. С. Інноваційні процеси у банківській справі / Н. С. Поповенко, Н. Б. Марченко // Економічний простір. 2008. – № 15. – С. 99-104.

5. Kwangwoo P. Harming Depositors and Helping Borrowers / Park Kwangwoo and George Pennacchi // The Disparate Impact of Bank Consolidation. – 2012. – № 108. – P. 18–23. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.afajof.org/pdfs/program/updf/p1073_financial_institutions.pdf

Лозовський О.М.

кандидат економічних наук, доцент;

Атаманенко К.М.

студент,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК НОВА МОЖЛИВІСТЬ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

В теперішній час інноваційна діяльність посідає важливе місце в економічному розвитку будь-якого підприємства і країни в цілому й відіграє ключову роль в соціальному та економічному прогресі всього суспільства. За сучасних умов інновація стала рушійною силою економічного, технологічного, політичного та соціального розвитку. Тому інноваціями необхідно вміти управляти. Саме управління інноваційною діяльністю є ключовим елементом, від ефективності якого буде залежати зростання добробуту суспільства загалом. Таким чином питання управління інноваційною діяльністю підприємства є актуальним та своєчасним.

Особливості оцінки ефективності інновацій на підприємствах досліджуються в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: Р. Акоффа, В.Н. Амітана, О.І. Амоши, І.Т. Балабанової, М.Г. Белопольського, А.І. Бланка, Б. Гейтса, П. Ковалішина, Д.І. Кокуріна, О.І. Пампури, А.А. Пересади, М. Портера, М.Д. Прокопенко, О.В. Савчука, Л.М. Саломатіної, В.М. Хобти, М.Г. Чумаченко, Й. Шумпетера. Незважаючи на велику кількість наукових праць, дане питання залишається досить відкритим та потребує подальшого обґрунтування та вивчення.

Метою даного дослідження є аналіз інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах та визначення основних чинників, що впливають на розвиток інноваційної діяльності.

Досліджуючи питання управління інноваційною діяльністю, насамперед, слід з'ясувати сутність самого поняття «інновація».

Основоположником терміну «інновація», запровадженого в економічну науку, вважається австрійський учений Й.А. Шумпетер, який у праці «Теорія економічного розвитку» 1912 року ввів словосполучення «нова комбінація – покращання якості виробництва, не шляхом дрібних поліпшень старого

устаткування, а введення абсолютно нових основних засобів виробництва». Згодом удосконаливши свою теорію «нову комбінацію» Й.А. Шумпетер заміняє терміном «інновація» і дає таке визначення: «... інновація – зміни з метою впровадження і використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків і форм організацій» [1].

Потребує уваги визначення «інновації» теоретика менеджменту ХХ століття П. Друкера: «... інновації – це особливий засіб підприємців, за допомогою якого вони досліджують зміни в економіці та суспільстві з метою використання їх у бізнесі чи різних сферах обслуговування» [2].

Управління інноваційною діяльністю слід розуміти як діяльність, яка передбачає прогнозування, планування, організування, мотивування та контролювання з метою досягнення соціального, економічного, науково-технічного ефекту.

На основі способу організації інноваційної діяльності у фірмі можна виділити наступні моделі інноваційного підприємництва:

1) інноваційне підприємництво на основі внутрішньої організації, коли інновація створюється і (або) освоюється усередині фірми її спеціалізованими підрозділами на базі планування і моніторингу їх взаємодії за інноваційним проектом;

2) інноваційне підприємництво на основі зовнішньої організації за допомогою контрактів, коли замовлення на створення і (або) освоєння інновації розміщується між сторонніми організаціями

Найбільш часто використовується друга модель інноваційного підприємництва – фірма розміщує замовлення на розробку новин, а освоює їх власними силами (не на основі розміщення комплексних замовлень типу «під ключ»). Відносна рідкість використання першої моделі пояснюється недостатнім потенціалом «заводської науки» [4, с. 55].

В основі всіх видів інноваційного підприємництва лежить створення і освоєння нових видів продукції (товарів, послуг), виготовлення, створення речей, цінностей, благ, що розуміється в найширшому значенні слова. Головною і визначаючою частиною такого підприємництва є створення і виробництво науково-технічної продукції, товарів, робіт, інформації, духовних (інтелектуальних) цінностей, що підлягають подальшій реалізації покупцям, споживачам.

Проте інноваційний характер діяльності підприємницької фірми може виявлятися не тільки по відношенню до чинників виробництва, організації самого процесу виробництва або ж самого товару, але і відносно розстановки людей, що беруть участь в процесі виробництва.

Інноваційна діяльність є сьогодні чи не найважливішою умовою створення конкурентоспроможних товарів і послуг у сфері підприємництва. Особливе місце займає процес формування необхідної інфраструктури інноваційної діяльності. Насамперед – створення технопарків, бізнес-інкубаторів, технополісів і інших інноваційних структур. Тільки масштабне залучення інноваційних процесів у діяльність підприємництва дозволить прискорити його розвиток як у кількісному, так і якісному відношенні [3].

Для нашої держави майже єдиним шляхом збереження високого рівня кваліфікованої робочої сили є інтенсивне стимулювання і державна підтримка інноваційного підприємництва.

Ефективність сучасної науково-технічної політики повинна визначатись вибором основних пріоритетів в інноваційній сфері з формуванням гнучкого механізму сприяння підприємству.

Основним чинником, який стримує інноваційну активність підприємницьких структур, є, насамперед, відсутність власних коштів на придбання новітньої техніки і впровадження нових технологій. Інноваційної діяльності заважають недосконала законодавча база інноваційної діяльності, високий економічний ризик, недостатність інформації технічного і технологічного характеру.

Отже, враховуючи актуальність даної проблеми, основними напрямками розвитку інноваційної діяльності в сфері підприємництва повинні стати:

- підвищення інноваційної спрямованості діяльності у фінансово-кредитній сфері, а саме: створення спеціалізованих інноваційних банків, впровадження системи державного страхування кредитів, виданих суб'єктам підприємництва, що розробляють інноваційну високотехнологічну продукцію, тощо;

- стимулювання попиту на інноваційну продукцію шляхом підвищення вимог до продукції вітчизняного виробництва і стимулювання експорту саме високотехнологічних товарів;

- створення правових, економічних і організаційних умов для участі (на конкурсній основі) суб'єктів підприємництва у виробництві і постачанні інноваційної продукції для потреб держави та її регіонів;

- формування умов і стимулів для розширення виробничо-технологічної й інноваційної кооперації малих підприємств з суб'єктами великого бізнесу;

- залучення потенціалу підприємництва при здійсненні санаційних заходів у відношенні підприємств-банкрутів зі створенням на їх основі «мініполігонів», технопарків і інших структур виробничо-інноваційного підприємництва;

- розвиток інфраструктури технічного і технологічного забезпечення підприємництва.

Можна стверджувати, що інноваційна діяльність підприємства є запорукою його ефективного функціонування. Однак інноваційна діяльність як будь-яка інша, потребує системного управління за допомогою механізму, який повинен бути елементом загального стратегічного механізму управління підприємством. Управління інноваційною діяльністю потребує створення якісно нової системи організації взаємозв'язків між усіма учасниками інноваційного процесу. Становлення соціально-орієнтованої ринкової системи господарювання в Україні вимагає значного розширення масштабів інноваційної діяльності підприємств. Активізація інноваційної діяльності на всіх ієрархічних рівнях економічної системи є найважливішою передумовою підвищення ефективності виробництва на базі зростання продуктивності праці, збільшення обсягів виробництва сукупного суспільного продукту та національного доходу країни. Управління інноваційною діяльністю в державі,

регіонах, на підприємствах повинно ґрунтуватися на вивченні основних проблем інноваційної діяльності організаційно-економічних відносин у науково-інноваційній сфері, методів активізації інноваційної діяльності, збереженні кадрового потенціалу та забезпеченні конкурентоспроможності підприємств, а також розвитку нових форм інноваційного підприємництва.

Список використаних джерел:

1. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития / Й. А. Шумпетер; пер. с англ. – М.: Прогресс, 1992. – С. 53.
2. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / П. Друкер; пер. з англ. В. С. Гуля. – К.: Україна, 1994. – С. 20.
3. Коробков А. The Balanced Scorecard – новые возможности для эффективного управления / А. Коробков [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bsc.com.ua>.
4. Удод Н. М. Формування нової парадигми управління бізнесом міжнародних торговельних компаній / Н. М. Удод // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014. – № 3. – С. 53-62.